

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118217885
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118217885.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - SETCAR s. r. o., Rychvald 816, 735 32 Česká republika, IČO: 278 509 94, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom SETCAR s. r. o. - organizačná zložka podniku zahraničnej osoby Černík 386/4, 038 53 Turany, IČO: 47 790 857, v zastúpení právne - JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom R. X, XXX XX N., proti žalovanému - KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00 585 441, v zastúpení právne - JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Z. Y. X/A, XXX XX. E., o zaplatenie 136,80 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného voči rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8C/49/2018-132 zo dňa 15. mája 2020, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e v celom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej iba „okresný súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 136,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 136,80 eur od 14.01.2017 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.), o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Na základe vykonaného dokazovania, pri právnom posúdení veci postupujúc podľa § 4 ods. 1, ods. 2, § 11 ods.6,7,8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) a podľa § 442 ods. 1, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 1, 2, § 526 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka konštatoval dôvodnosť žaloby v celom rozsahu.

3. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že 09.06.2016 došlo ku škodovej udalosti, pri ktorej bolo poškodené motorové vozidlo zn. SUZUKI SX4, ev. č.: CA115CJ A. G., škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, ktorý predmetnú škodovú udalosť šetril pod č. 9524915536. V bezprostrednej súvislosti s touto nehodovou udalosťou poškodená si zapožičala od žalobcu náhradné vozidlo na základe zmluvy o nájme uzatvorenej dňa 14.06.2016 a 16.06.2016. Za zapožičanie motorového vozidla jej žalobca vystavil faktúru vo výške sumy 820,80 eur, jednalo sa o 18 dní prenájmu náhradného motorového vozidla v období od 14.06.2016 do 01.07.2016 pri výške nájomného 38 eur za deň. Poškodená 01.02.2017 svoju pohľadávku voči žalovanému titulom nároku na náhradu nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla zodpovedajúcu výške nájomného

postúpila na žalobcu. Túto skutočnosť žalovanému aj písomne oznámila. Žalovaný uznal a vyplatil žalobcovi sumu 684 eur.

4. Na základe predložených listinných dôkazov okresný súd považoval vznik škody za preukázaný, táto spočívala v nákladoch na zapožičanie náhradného vozidla poškodenej. Žalovaný ani vo svojom odpore nespochybnil, že náklady na požičanie náhradného vozidla predstavujú náklady vzniknuté v príčinnej súvislosti so vznikom poistnej udalosti. Poškodenej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi vyfakturovanú sumu spočívajúcu v nájmomnom za prenájom motorového vozidla. Okolnosť, že predmetný záväzok priamo nespĺnila, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnila započítanie, keďže mala voči žalovanému v rovnakej výške peňažnú pohľadávku z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov za užívanie náhradného vozidla, čo predstavuje tiež jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody. Žalobca nadobudol pohľadávku zmluvou o postúpení, čo zakladá jeho aktívnu vecnú legitímáciu v spore. V otázke konštatovanej aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore okresný súd odkázal na už prijaté závery v rozhodnutiach Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/30/2019 zo dňa 25.04.2019, sp. zn. 11Co/135/2019 zo dňa 25.06.2019, sp. zn. 10 Co/104/2019 zo dňa 30.05.2019 a ďalšie v obdobných sporoch. Napokon, žalovaný v rámci svojej obrany si protirečil, keď na jednej strane namietol aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a na druhej strane sám dobrovoľne uhradil v zmysle oznámenia o poistnom plnení sumu 684 eur.

5. Okresný súd neuznal námietku žalovaného, že v prípade posudzovaného nároku sa nejedná o skutočnú škodu. Podľa názoru súdu, škodca je povinný nahradiť škodu v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. Skutočnou škodou je aj škoda spočívajúca v tom, že poškodený musí vynaložiť vyššie náklady na požičanie veci, ktorá mu má nahradiť vec, ktorá sa stala v dôsledku poškodenia dočasne nepoužiteľnou vecou v porovnaní s nákladmi na použitie poškodenej veci. Zaplatením požičovného sa zmenší majetkový stav poškodeného. Škodou je požičovné zaplatené za vypožičanie vozidla porovnateľného s poškodeným vozidlom, ak prevyšuje výdavky spojené s užitím vlastného vozidla. Skutočnou škodou podľa ustálenej súdnej praxe je nájomné za prenajaté porovnateľné motorové vozidlo, nie aritmetický priemer, resp. individuálne výpočty poisťovne o možnej (predpokladanej) výške nájomného v náhodne vybranom okruhu požičovní prostredníctvom internetu ... (odkazuje okresný súd napr. na závery rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 06.06.2017 v rozsudku č. k. 27Cb/39/2012 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/134/2014 zo dňa 05.05.2015).

6. Aj v súdnej veci podľa názoru okresného súdu sa jedná o náklady vynaložené nutne, keďže poškodená si prenajala vozidlo v dôsledku poškodenia jej vlastného vozidla a tieto náklady spojené s prenájomom sú kryté povinne zmluvným poistením žalovaného. Poškodený je ten, ktorý bol následkom škodovej udalosti, ktorú sám nespôsobil, ukrátený na svojom majetku a musel znášať jeho následky spojené so zabezpečením náhradného vozidla obstaraním jeho opravy a prevzatia. Nezistil tak žiadny dôvod nepriznať žalobcovi náhradu nákladov v plnej výške. Pri zohľadnení nespornej skutočnosti vyplatenia poistného plnenia žalovaným v sume 684 eur, súd vyhodnotil žalobcom v tomto spore uplatnenú pohľadávku vo výške 136,80 eur za dôvodnú (vyfakturovaná suma 820,80 eur - žalovaným už vyplatená suma 680 eur = 136,80 eur).

7. Popri istine okresný súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 14.01.2017, vychádzal z ust. § 11 ods. 8 v spojení s § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z. z. Mal preukázané, že žalovaný síce listom zo dňa 29.12.2016 poistné plnenie (jeho výšku) oznámil, avšak nevyplýva z predmetnej listiny riadne odôvodnenie skutočností, ktoré viedli žalovaného/poisťovňu ku kráteniu plnenia. V oznámení žalovaný uviedol, že za primeranú dennú sadzbu za zapožičanie náhradného vozidla považuje sumu 38 eur ako zodpovedajúcu dojednanej výške nájmu v zmluvách o nájme, z oznámenia ale bez akýchkoľvek pochybností nebolo zrejmé, na základe akých skutočností poistné plnenie krátil. Podľa názoru súdu, predmetným oznámením (vyhodnotením jeho obsahu) nedošlo k splneniu povinnosti žalovaným z pohľadu ustanovenia § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z. z. Pri ustálení okamihu vzniku omeškania okresný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého lehota 15 dní začala plynúť od ukončenia šetrenia potrebného pre zistenie rozsahu povinností poskytovateľa poskytnúť poistné plnenie, ku ktorému došlo 29.12.2016, teda lehota 15 dní začala plynúť a trvala od 30.12.2016 do 13.01.2017.

8. Podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP okresný súd priznal žalobcovi - úspešnej strane sporu nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % voči žalovanému - neúspešnému. Zároveň dodal, že o výške tejto náhrady rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

9. Proti rozsudku sa odvolal v zákonnej lehote žalovaný. Prioritne uviedol, že rozsudok prvoinštančného súdu považuje za nesprávny, nezákonný, aj arbitrárny ako výsledok zjavnej svojvôle, ktorý vo svojej podstate trpí aj nepreskúmateľnosťou. Prvoinštančný súd vyslovil síce právne závery, avšak sa nevyporiadal so skutočnosťami zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Podľa názoru odvolateľa okresný súd nespĺnil svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pritom už Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 119/03-30 vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne, skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

10. V ďalšej časti odvolania žalovaný namieta neplatnosť zmlúv o nájme náhradného motorového vozidla a hodnotí za neplatný aj ďalší právny úkon - zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvorenú medzi poškodenou a postupníkom. Zdôrazňuje, že v uvádzaných zmluvách ako zmluvná strana je uvedená SetCar, s.r.o., organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, Černík 386/4, 038 53 Turany, IČO: 47790857 (ďalej len Organizačná zložka). Zmluvy o nájme neuzavrel žalobca, ale jeho organizačná zložka, bez odkazu na žalobcu, teda vo vlastnom mene. Organizačnej zložke zahraničného podniku zákon nepriznáva žiadnu právnu subjektivitu, t.j. organizačná zložka ako taká nemá spôsobilosť brať na seba práva a povinnosti. Z uvedeného dôvodu žalovaný/ odvolateľ hodnotí obidve zmluvy o nájme za absolútne neplatné právne úkony, tvrdiac, že ich uzavrel subjekt bez právnej subjektivity. V prípade absolútne neplatného právneho úkonu nemožno odstrániť vady spôsobujúce neplatnosť ani dodatočne, preto vada nedostatku právnej subjektivity pri uzavretí Zmlúv o nájme nebola odstránená ani uzavretím Dodatku č.1 zo dňa 14.6.2016 k Zmluve o nájme a) a uzavretím Dodatku č. 1 zo dňa 16.6.2016 k Zmluve o nájme b), ktoré uzavrel s poškodenou žalobca v snahe odstrániť zjavné pochybenie pri uzavretí Zmlúv o nájme. Nedostatok právnej subjektivity zmluvnej strany, ktorým trpia obe Zmluvy o nájme postihuje aj ďalšie právne úkony o ktoré opieral žalobca svoj žalobný návrh. Jedným z nich je faktúra vystavená na základe absolútne neplatných zmlúv o nájme, na ktorej je ako dodávateľ uvedená organizačná zložka, bez právnej subjektivity. Z rovnakého dôvodu je potrebné považovať za neplatné aj splnomocnenie zo dňa 10.12.2017 ktorým žalobca splnomocnil svoju organizačnú zložku a tá následne splnomocnila advokáta JUDr. Tomáša Zboju na zastupovanie žalobcu v konaní pred súdom (ďalej len splnomocniteľ). Aj Zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvorila s poškodenou organizačná zložka podniku zahraničnej osoby a nie žalobca. Z uvedeného dôvodu podľa názoru odvolateľa je aj zmluva o postúpení pohľadávky absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 38 ods. 1 OZ a už len z tohto dôvodu nemal žalobca aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Odhliadnuc od uvedeného, žalobca by nebol v súdnom spore aktívne vecne legitimovaný aj z ďalšieho dôvodu. Podľa súdom uvádzaného zisteného skutkového stavu poškodená mala voči žalobcovi záväzok spočívajúci v neuhradenej faktúre. Z uvedeného potom vyplýva, že poškodená predstavovala subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. O tom svedčí aj obsah faktúry, podľa ktorej subjektom zaviazaným na plnenie bola práve poškodená a nie žalovaný. Poškodená predstavovala dlžníka žalobcu, nemohla s ním platne uzatvoriť zmluvu o postúpení a touto zmluvou nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodenej na žalobcu (nakolko ju pred jej cesiou poškodená žalobcovi neuhradila, teda jej pohľadávka nevznikla), ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodenej, ktorá v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodenou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s vyššie citovaným zákonným ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka.

11. K úhrade faktúry nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu, ktorý má byť realizovaný v zmysle bodu 5. zmluvy o postúpení, prejav vôle účastníkov zmluvy podľa obsahu tohto bodu by najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodenej a žalobcu. Ak teda poškodená nebola majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohla túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenej na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú by následne žalobca mienil použiť na započítanie. Žalobca tak nemôže byť aktívne vecne legitimovaný subjektom v predmetnom spore.

12. Odvolateľ namieta rozhodovanie okresného súdu aj v časti priznania úrokov z omeškania žalobcovi. V tejto odvolacej otázke poukazuje na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.11.2018 sp. zn. 3Cdo/145/2017 konštatujúce vznik povinnosti zaplatiť úroky z omeškania až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody, následne žalovaný by sa do omeškania mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá bola uložená právoplatným rozhodnutím zaplatiť žalobcovi súdom priznanú náhradu škody. Dovolací súd v predmetnom rozhodnutí zároveň uviedol, že peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zák. o PZP, účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti.

13. V súhrne všetkých odvolacích dôvodov sa domáha žalovaný zrušenia rozsudku a žiada vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

14. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiada potvrdenie rozsudku a priznať náhradu trov odvolacieho konania. Nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného o neplatnosti zmluvy/zmlúv o nájme a ďalších dokumentov o ktoré opiera svoj nárok. Opakovane zdôrazňuje, že v zmluvách o nájme sa jednalo o vadu v označení osoby, ktorá je účastníkom právneho úkonu, čo nespôsobuje sama o sebe jeho neplatnosť, pokiaľ možno spoľahlivo zistiť z obsahu alebo skutkových okolností, kto bol jeho účastníkom. Rovnako v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.09.2001 sp. zn. 7 M Obdo 2/2000 možno konštatovať, že samotné nepresnosti v označení účastníka zmluvy nespôsobujú neplatnosť, ak je nepochybné kto zmluvu uzavrel. To, medzi kým vznikol zmluvný vzťah napokon vyplýva aj z verejne prístupných všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a poškodený ich má k dispozícii vždy pri podpise zmluvy. Práve za účelom prípadných výkladových nejasností alebo iného spochybňovania vôle zmluvných strán spojených s nepresným označením prenajímateľa bol medzi žalobcom a poškodeným uzavretý dodatok č. 1 k zmluve o nájme, z ktorého jednoznačne vyplýva, že organizačná zložka podniku zahraničnej osoby konala v mene žalobcu, ako aj vedomosť poškodeného o tom, s kým uzatvára predmetnú zmluvu. Napokon, aj zo samotného oznámenia o poistnom plnení vyplýva, že skutočnosti, ktoré žalovaný namieta nemôžu byť sporné, keďže ich sám žalovaný v rozhodnutí o ukončení likvidácie už potvrdil a žalobcovi (resp. organizačnej zložke podniku zahraničnej osoby) na základe toho poskytol čiastočné poistné plnenie. Tvrdenia žalovaného ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o nájme, ako aj ďalších právnych úkonov o ktoré je opieraný žalobný návrh sú podľa názoru žalobcu neopodstatnené a účelové. Dodáva, že majetok organizačnej zložky je majetkom zriaďovateľa, z čoho vyplýva, že aj za záväzky organizačnej zložky je zodpovedný zriaďovateľ. Organizačná zložka je nedeliteľnou súčasťou zakladajúcej zahraničnej osoby, všetky jej záväzky a dlhy sú súčasne záväzkami a dlhmi zahraničnej osoby, a teda za ne ručí svojim majetkom. Za organizačnú zložku tak konal samostatne vedúci organizačnej zložky a predmetné dokumenty podpísal vlastnoručným podpisom pod názov organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby. Zo splnomocnenia právneho zástupcu je zrejmé, že právny zástupca koná v mene žalobcu SETCAR s.r.o. vo veci jeho organizačnej zložky podniku.

15. Žalobca hodnotí za neopodstatnené všetky odvolacie tvrdenia žalovaného. Tvrdí, že vykonané dokazovanie preukázalo jeho aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávky sa stal jej nadobúdateľom a okresný súd vyargumentoval zrozumiteľne a aj vecne správne čím sa pri právnom posúdení dotknutej otázky riadil. Skutočnosť, že samotný žalovaný zmluvné postúpenie pohľadávky akceptoval preukazuje jeho konanie, keď čiastočné poistné plnenie poukázal na účet žalobcu ako postupníka, čo potvrdzuje aj predložené oznámenie o poistnom plnení, z ktorého nepochybne vyplýva, že žalovaný svojím konaním potvrdil sám aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu už v rámci likvidácie poistnej udalosti. Žalovaný tak ani pred podaním žaloby nemal najmenšiu pochybnosť o platnom postúpení pohľadávky. Zo strany žalovaného bolo poskytnuté iba čiastočné poistné plnenie, hoc nesporne vznikol nárok na preplatenie účelne vynaložených nákladov za nájom náhradného vozidla, totižto prenájom náhradného vozidla je súčasťou judikatúrou považovaný za skutočnú škodu, teda, za majetkovú hodnotu, ktorú bolo potrebné vynaložiť k uvedeniu veci do predošlého stavu.

16. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodenou a súčasne k úhrade predmetnej faktúry nespôsobuje rozpor s § 524 OZ, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Uvedené zastrešuje jeden dokument - predložená zmluva o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorej došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Akékoľvek tvrdenia žalovaného o neexistencii predmetnej pohľadávky, neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a v rozpore s § 524 OZ sú podľa žalobcu neopodstatnené. Poznomená zároveň, že poškodená má v zmysle zákona o PZP nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od žalovaného a nie od žalobcu/prenajímateľa vozidla. Dlžník tak v tomto prípade je práve žalovaný a nie poškodená. V čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky k úhrade faktúry došlo, teda aj k vzniku škody. Jednalo sa o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. Rovnako tvrdenie, že prejav vôle účastníkov smeroval najprv k cedovaniu pohľadávky, až následne k započítaniu vzájomných pohľadávok poškodenej, považuje žalobca za ničím nepodložené a zjavne účelové. V zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodená v rámci jedného dokumentu uhradila predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpila žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v majetkovej sfére žalobcu. V dotknutej otázke už konštatoval správnosť tohto postupu aj Krajský súd v Žiline, napr. v rozsudku vydanom pod sp. zn. 10Co/104/2019 zo dňa 30.05.2019, z jeho záverov žalobca aj cituje. Neexistuje rozdiel v tom, či poškodený/poškodená uhradí žalobcovi v hotovosti nájomné a následne žalobca zaplatí tú istú sumu ako odplatu za postúpenie pohľadávky späť poškodenému/poškodenej alebo sa toto zrealizuje vzájomným zápočtom. V zmysle rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/135/2019-186 zo dňa 25.06.2019 okolnosť, že uvedený záväzok postupca priamo nesplnil, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnil započítanie, ktoré predstavuje tiež jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody. Žalobca tak na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nadobudol existujúcu, žalovanú pohľadávku, ktorá zakladá jeho aktívnu vecnú legitímáciu v prejednávanej spore.

17. Žalobca v ďalšej časti vyjadrenia označuje za nesprávne a irelevantné aj odvolacie tvrdenie žalovaného v otázke nároku na úroky z omeškania. Poukazuje na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v otázke priznania úrokov z omeškania v obdobných prípadoch, ktorá nie je jednotná. Je možné sa preto stotožniť s názorom, že oznámením o odmietnutí poisťného plnenia si poisťovateľ splnil podmienku v zmysle § 11 ods. 6 písm. b) ZoPZP, ktorá ho v zmysle § 11 ods. 8 v celosti zbavuje povinnosti platiť úroky z omeškania, nakoľko ide o špeciálnu úpravu platenia úroku z omeškania vo vzťahu k § 517 ods. 2 OZ. Otázka splatnosti poisťného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 citovaného zákona. Pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poisťné plnenie v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo zakladá právo popri poisťnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 OZ. Ustanovenie § 11 ods. 8 citovaného zákona upravuje výlučne následky nespĺnenia povinností podľa odseku 6, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie, vybavenie poisťnej udalosti, nezabavuje však poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 517 ods. 2 OZ. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poisťné plnenie prenášala na poškodeného.

18. Žalobca poukazuje aj na ust. § 153 a § 154 CSP, v zmysle ktorých sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Tie nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo, so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Žalovaný sa v priebehu sporu do ukončenia dokazovania vôbec nevyjadril k opodstatnenosti uplatnených úrokov z omeškania a za týmto účelom súdu prvého stupňa neposkytol žiadne dôkazy. Naproti tomu až v odvolacom konaní poukázal na viac ako rol a pol staré rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, ktoré mu bolo známe už predtým. Podľa tohto rozhodnutia by pre úplné vylúčenie povinnosti poisťovateľa nahradiť vzniknutú škodu, resp. poskytnúť poisťné plnenie, postačovalo uviesť akékoľvek dôvody odmietnutia plnenia bez ohľadu na ich kvalitu a opodstatnenosť nároku poškodeného, čo je neprijateľné.

19. V ďalšom štádiu odvolacieho konania strany sporu už boli nečinné.

20. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote na to oprávnená strana sporu proti rozsudku, ktorému je odvolanie prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom podľa § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP pre vecnú správnosť.

21. V súdnej veci je nesporne preukázané, že 09.06.2016 pri škodovej udalosti spôsobenej motorovým vozidlom poistenca žalovaného došlo ku škode na motorovom vozidle zn. SUZUKI Sx4 ev. č.: CA115CJ patriacej poškodenej A. G.. Ďalšou nepochybnou skutočnosťou bolo, že poškodená počas doby opravy motorového vozidla si zapožičala na základe Zmluvy o nájme č. 284a) zo dňa 14.6.2016 a Zmluvy o nájme č. 284b) zo dňa 16.06.2016 a dodatku č. 1 (ku každej zmluve) náhradné motorové vozidlo, s dobou nájmu v rozsahu celkom 18 dní, teda od 14.06.2016 do 01.07.2016 pri dohodnutej výške nájomného za 1 deň 38 eur. Za celú dobu trvania nájmu jej prenajímateľ faktúrou účtoval nájomné vo výške sumy 820,80 eur.

22. Ďalšou nepochybnou skutočnosťou v súdnej veci je, že žalovaný - poisťovňa titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, postupujúc v zmysle Z.č. 381/2001 Z. z. za svojho poistenca priznala poškodenej náhradu škody a po ukončení šetrenia poistnej udalosti 27.12.2016 konštatovala nárok na plnenie vo výške 684 eur titulom úhrady za prenájom vozidla poškodenu (účtovanej na základe faktúry č. 2016312). V predmetnom oznámení žalovaný uviedol, že v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka a na základe predložených dokladov poistné plnenie vo výške 684 eur poskytne na účet SETCAR, s.r.o..

23. Odvolací súd vyhodnotil odvolací argument žalovaného namietajúci neplatné uzatvorenie zmluvy o prenájme motorového vozidla medzi poškodenu a prenajímateľom za účelové a ničím nepodložené. Ako vyplýva z postupu poisťovne/žalovaného, vyplývajúceho aj z oznámenia o poistnom plnení, žalovaný titulom plnenia za prenájom vozidla na základe účtovania nájomného faktúrou č. 2016312 poskytol poistné plnenie, ktoré poukázal na účet SETCAR, s.r.o. vo výške sumy 684 eur, znamená to, že posudzovaný právny vzťah založený zmluvami o nájme (č. 284a) a č. 284b) v spojení s dodatkom č. 1 ku každej zmluve) v rámci šetrenia poistnej udalosti a realizácie poistného plnenia ako platný akceptoval, právny základ nároku uznal, platnosť zmlúv nenamietal. Aj pre žalovaného bolo „ nepochybné“ kto/ ktorý subjekt bol oprávnený prijať plnenie. V súdnej veci zmluvy o nájme náhradného motorového vozidla uzatvoril prenajímateľ a nájomca v písomnej forme, zrejma nepresnosť v označení prenajímateľa v zmluvách bola odstránená (za účelom aj odstránenia prípadných výkladových nejasností) tiež v písomnej podobe dodatkom č. 1 ku každej zmluve ako neoddeliteľná súčasť. Dokazovanie preukázalo, že zmluvy o nájme náhradného motorového vozidla (v spojení s dodatkom č. 1 ku každej zmluve) v pozícii prenajímateľa uzatvoril s poškodenu nepochybne žalobca ako zahraničný subjekt konajúci na území SR prostredníctvom svojej organizačnej zložky, právnická osoba označená tak a spôsobom ako je to zapísané v Obchodnom registri. Treba dať za pravdu žalobcovi, že už vyššie súdne authority vo svojich rozhodnutiach (na ktoré odkazuje žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu) v rovine právnej uzavreli, že nepresnosti v označení účastníka zmluvy nespôsobujú jej neplatnosť ak je nepochybné, kto zmluvu uzatvoril. Vychádzajúc z konštatovaných súvislostí, odvolacie námietky žalovaného nevyvrátili podľa názoru odvolacieho súdu platnosť zmlúv o nájme v spojení s dodatkom ku každej zmluve, platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, platnosť splnomocnenia udeleného právnomu zástupcovi žalobcom na zastupovanie v spore.

24. Nie je relevantné ani odvolacie tvrdenie žalovaného, ktorým namieta neplatné postúpenie pohľadávky na žalobcu, že účastníkom zmluvy o postúpení pohľadávky nebol žalobca. Z dokazovania je jednoznačné, že účastníkom zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej 01.02.2017 s poškodenu v pozícii postupníka bol účastník totožný ako účastník/strana, označená v žalobe ako žalobca. Je rozporuplný postup žalovaného v rámci vybavovania celej záležitosti (t. j. nielen v priebehu sporu, ale aj v rámci predchádzajúcej likvidácie poistnej udalosti), keď žalobcovi poskytol čiastočné plnenie nákladov za použitie náhradného motorového vozidla (v prevažnej časti nárok uznal a plnil), avšak v súdnej veci už modifikoval svoj postoj tak, že namieta/tvrdí neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky s ďalšou následnou námietkou, a to námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Podstatnou argumentáciou odvolateľa v tejto otázke je jeho snaha zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodenu a žalobcom uzatvorenú dňa 01.02.2017 „rozfázovať“, rozborom jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva však tvorí jeden celok upravujúci navzájom

prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán/subjektov. Nepochybne vôľou poškodeného a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie použiť/uzavrieť viacero relatívne samostatných právnych úkonov. Náležite argumentuje žalobca, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Pri striktnom prístupe k výkladu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený najprv uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu vzápätí/ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Takýto odvolateľom požadovaný postup konštatovaných procesov odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej fyzické aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do množstva rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodenej a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počinaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Uvádzaný záver odvolacieho senátu/odvolacieho súdu bol prezentovaný už v rozhodnutí č. k. 10Co/104/2019 zo dňa 30.05.2019 a uplatňuje sa aj pri právnom posúdení v aktuálnej veci.

25. Poškodená musela vynaložiť náklady na vypožičanie náhradného osobného automobilu v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, pričom nájomný vzťah trval počas doby nevyhnutnej na opravu poškodeného vozidla, ktorú dobu poškodená nemala možnosť ovplyvniť. Takéto zmenšenie majetku/škody je povinný nahradiť v rozsahu nutne aj účelne vynaložených nákladov žalovaný (§ 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 Z. z.), a to v okolnostiach súdnej veci postupníkov dotknutej pohľadávky - žalobcovi.

26. V súvisiacom výroku o priznaní úrokov z omeškania žalobcovi tiež treba konštatovať vecnú správnosť rozhodovania okresného súdu.

27. Podľa § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z., ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (odkaz právneho predpisu na ustanovenie § 517 ods. 2 OZ). Predmetné ustanovenie má charakter špeciálnej právnej úpravy zodpovednosti poisťovateľa za nesplnenie povinnosti presne vymedzenej v ustanoveniach § 11 ods. 6 písm. a), b). Tu dáva do pozornosti odvolateľovi odvolací súd, že práve citované ustanovenia špeciálnej právnej normy boli určujúce pre okresný súd, keď konštatoval povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi popri istine aj úroky z omeškania. Je totiž z obsahu spisu preukázané, že žalovaný/poisťovateľ nesplnil svoju povinnosť ustanovenú mu v § 11 ods. 6 písm. b) zák. č. 381/2001 Z. z. poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré „znižil poistné plnenie“. Okolnosť, že žalovaný nepoukázal poistné plnenie v celej uplatňovanej výške bola nesporná, keďže výška poistného plnenia titulom prenájmu náhradného vozidla podľa uzatvorenej zmluvy o nájme bola uplatňovaná vo fakturovanej výške 820 eur a podľa oznámenia o poistnom plnení zo dňa 29.12.2016 na účet SETCAR, s.r.o. žalovaný poukázal sumu 684 eur. Vpredmetnom oznámení uviedol, že 27.12.2016 ukončil šetrenie poistnej udalosti, že ide o náhradu škody z PZP, náhradné vozidlo, doložená faktúra, primeraná denná sadzba vypožičaného vozidla je na trhu SR 38 eur vrátane DPH, rozdiel nepriznaný. Z obsahu oznámenia o poistnom plnení vôbec nevyplýva relevantné vysvetlenie dôvodov, z akých individuálnych okolností vychádzal žalovaný (poisťovňa) pri krátení, znížení poistného plnenia. Za tejto preukázanej situácie potom nasleduje zákonný dôsledok ustanovenia § 11 ods. 8 zákona o povinnom zmluvnom poistení, teda pre nesplnenie povinnosti vymedzenej v § 11 ods. 6 písm. b) vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť úroky z omeškania. Okresný súd pri právnom posúdení povinnosti žalovaného zaplatiť popri istine aj úroky z omeškania postupoval podľa tých špeciálnych ustanovení právnej normy na ktoré odkázal žalovaný v odvolaní.

28. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania treba považovať rozhodnutie okresného súdu tiež za vecne správne, akceptuje totiž princíp úspechu/neúspechu strán v spore.

29. Podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP odvolací súd priznal žalobcovi/ úspešnému v odvolacom konaní nárok na náhradu trov v celom rozsahu voči žalovanému/ odvolateľovi, ktorý v odvolacom konaní úspešný vôbec nebol. Dodáva, že aj o výške náhrady trov tohto odvolacieho konania rozhodne tiež okresný súd postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.